

Preek Openbaring 21:1-7 – Nieuwjaarspreek

Broeders, zusters,

Gisteravond is hier in de gemeente een oudejaarsdienst gehouden. Met oudjaar kennen we de gewoonte van het terugkijken. Hoe zag het afgelopen jaar eruit? Ongetwijfeld waren er gebeurtenissen waar we met dankbaarheid op terug kunnen kijken. Maar ook al ging het ons in ons eigen leven redelijk voor de wind, als we om ons heen kijken in de kerk dan weten we wel dat het bij heel veel broeders en zusters anders was. Ook in onze gemeente zijn er het afgelopen jaar tranen gehuild van rouw, van verdriet en is de pijn gevoeld van gemis.

Op nieuwjaarsmorgen kijken we meestal niet terug maar vooruit. En dat wil ik ook met u doen, vooruit kijken. Maar dan een beetje verder dan de nabije toekomst. Ik wil met u kijken naar een toekomst die nu nog verborgen is. Johannes, die ook de schrijver van Openbaring is, heeft het eens zo omschreven:

Geliefden, nu zijn wij kinderen Gods, en het is nog niet geopenbaard, wat wij zijn zullen. Maar wij weten, dat als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen; want wij zullen Hem zien, gelijk Hij is (1 Johannes 3:2). En Paulus schrijft over die toekomst het volgende:

Wat geen oog heeft gezien, en geen oor heeft gehoord, en wat in geen mensenhart is opgekomen, al wat God heeft bereid voor degenen die Hem liefhebben. (1 Korinthe 2:9).

Op deze nieuwjaarsmorgen wil ik met u stilstaan bij die grote nieuwjaarsmorgen waar zowel Johannes als Paulus het over hebben in de zojuist geciteerde verzen. Wat zegt onze tekst vandaag over die toekomst. Een heleboel. Er zullen dingen niet meer zijn. Dingen die we hier tijdens ons aardse leven vaak wel ervaren hebben. En er zullen dingen voor in de plaats komen die we nu nog missen. Laten we eens in de tekst kijken. Welke dingen noemt Johannes zoal.

Het eerste dat hij zegt in vs. 1 is dat de eerste hemel en de eerste aarde voorbij zijn gegaan. Dat is goed te realiseren, ook als we terugkijken naar het afgelopen jaar. Alles wat er was, maar ook alles wat ons nog in dit leven zal overkomen: het gaat voorbij. Wat ons nu pijn doet, het gaat voorbij. Waar we ons nu zorgen om maken, het gaat voorbij. De hemel en de aarde zullen voorbij gaan, maar Gods woord zal standhouden tot in eeuwigheid (Markus 13:31). Het tweede dat onze tekst noemt dat er niet meer zal zijn is de zee. Nu

wordt er verschillend gedacht over de vraag of we dit aardrijkskundig of theologisch moeten verstaan. Zal er op de nieuwe aarde werkelijk geen zee meer zijn? Het zou de leefruimte wel vergroten. Of zal de dreiging van de zee verdwijnen? Want de zee is in de Bijbel een beeld van de zonde. In Klaagliederen 2:13 zegt Jeremia:

Want groot als de zee is uw breuk; wie kan u genezing brengen? Tussen God en mens is door de zonde een onmetelijke kloof. Wie aan het strand staat kan de overkant van de zee niet zien. Maar op de nieuwe aarde zal die kloof definitief zijn verdwenen. Jezus Christus heeft de kloof gedicht die ons van God scheidde.

Ook wordt de zee wel gezien als beeld van de dood. De zee is een groot onmetelijk graf. Maar straks op de nieuwe aarde zal het voorbij zijn, omdat Christus de kloof heeft gedicht en zal die zee van zonde en dood er niet meer zijn.

Het derde wat Johannes noemt lezen we in het 4^e vers. Er zijn geen tranen meer. God zal de tranen afwissen. Is hier een mens die geen betraande ogen heeft? We lopen in dit leven allemaal onze deuken en butsen op. We missen mensen, of er is verdriet omdat je onrecht is aangedaan. Er is verdriet omdat je spijt hebt van dingen die niet meer recht gezet kunnen worden. Verdriet omdat je onze hemelse Vader niet altijd de liefde hebt gegeven die Hem toekomt. Dat zijn de tranen die horen bij het leven hier. Maar straks als we daar aankomen met onze betraande gezichten staat onze Vader daar met wijd open gespreide armen en Hij zal troosten zoals Hij alleen kan. Onlangs zag ik een interview met staatssecretaris Blokhuis die z'n dochter Julia op 18 jarige leeftijd heeft verloren. Hij vertelde dat er geen dag voorbij ging dat hij niet huilde. Maar ook dat hij sterker dan ooit verlangt naar de wederkomst. Want dan zijn de tranen voorbij en zal er een reünie zijn van Gods kinderen. Tot aan de jongste dag zullen er tranen gehuild worden in deze wereld. Ook in 2020. En dat zal doorgaan tot aan de jongste dag. Maar dan is het voorbij. Nooit meer tranen, nooit meer pijn.....

Johannes noemt nog iets dat er niet meer zal zijn: de dood! Reeds 700 jaar voor Christus sprak de profeet Jesaja hier al over: *Hij zal voor eeuwig de dood vernietigen en de Here HERE zal de tranen van alle aangezichten afwissen.....laten wij juichen in ons verblijden over de verlossing die Hij geeft!* (25:8,9) Toen Jezus als eersteling uit het graf tevoorschijn kwam deed Hij dat als voorbode van hen die bij Hem horen. En Paulus schrijft in 1 Cor. 15:26 dat uiteindelijk de dood de laatste vijand is die onttroond wordt! En als er geen dood meer is, dan zal er uiteraard ook geen rouw of moeite meer zijn. Alle moeite die er is geweest sinds de val van de mensheid in de hof van Eden is dan voorbij. Alles wat sindsdien de wereld heeft geteisterd zal voorbij zijn. Ziekte, pijn, zwoegen, overheersing en

machtsmisbruik het gaat voorbij. God gaat alles wat door zonde is aangericht teniet doen, want zegt vs. 4, de eerste dingen zijn voorbij gegaan.

Natuurlijk, er kunnen allerlei redenen zijn waarom we hoopvol het nieuwe jaar inkijken. Een nieuwe baan, een nieuw huis of gezinsuitbreiding misschien, hoe mooi ook, dat is allemaal van hier beneden. En er kunnen zo maar omstandigheden veranderen waardoor onze vreugdeliederen veranderen in rouwklachten. En daarom doen we er goed aan om ook omhoog te kijken. We hebben een blij voorzicht. Want God gaat het omkeren. Rouw gaat vreugde worden! We zullen bij de Heer zijn. We hebben samen gekeken wat er allemaal niet meer zal zijn op die dag. Maar de tekst zegt ook heel veel over wat er wel zal zijn op die grote morgen. Nou, in ieder geval iets wat geen oog heeft gezien. We moeten nooit vergeten dat Johannes in Openbaring de 'hemelse dingen' met woorden van hier beneden omschrijft. In feite komen we altijd woorden tekort. Het eerste dat Johannes noemt is die nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Of hiermee nu bedoeld wordt dat deze aarde totaal verdwijnt of vernieuwd gaat worden is niet helemaal duidelijk. Ik neig te denken aan een vernieuwde aarde. God laat zich in de Bijbel kennen als een God die nooit los laat wat Hij is begonnen te doen. Op de eerste bladzijde van de Bijbel lezen hoe God ooit is begonnen aan het project dat Hij in gedachten had. De schepping vol dieren, planten en mensen.....God haalde Zijn hemelse hart op toen Hij daarmee bezig was. Hij vond er vreugde in. Die schepping is door de zondeval gevallen geworden. Maar meteen al besloot God tot een verlossingsplan. De komst van Christus! Maar de komst van Christus is niet alleen de bevrijding van de mens. Het is de bevrijding van de hele schepping. Alles wat aangetast is, zal bevrijd worden. Ook wij mensen zullen niet totaal iemand anders worden. Als een mens sterft wordt een vergankelijk lichaam gezaaid in de akker van de aarde, maar er zal in onvergankelijkheid worden opgewekt. We worden niet iemand anders, maar we worden vernieuwd! Getransformeerd! En zo geloof ik dat voor de schepping hetzelfde geldt. De oude aarde zal niet weggevaagd worden, maar veranderd, vernieuwd. God geeft Zijn oorspronkelijke plan niet op. De huidige wereld zal door het vuur gelouterd worden, maar niet vernietigd!

Want Johannes vertelt dat op deze aarde het nieuw Jeruzalem zal neerdalen vanuit de hemel. Dat is het tweede. De stad is versierd als een bruid voor haar man. De stad daalt neer uit de hemel. We klimmen niet op naar God, maar God daalt af naar ons. Deze nieuwe stad is geen menselijk initiatief is, maar Gods werkstuk. Hij is de bouwheer, de architect van de stad met fundamenten. Door de geschiedenis heen heeft Babel altijd symbool

gestaan voor zonde en goddeloosheid. Geen wonder dat we in Openbaring die stad Babylon tegen komen als tegenhanger van de nieuwe stad Jeruzalem. Het oordeel en de val van Babylon staan beschreven in hoofdstuk 17 en 18. Het contrast tussen Babylon en Jeruzalem is geweldig groot. Het nieuw Jeruzalem wordt geschilderd als een bruid versierd voor haar man. Babylon wordt omschreven als de grote hoer. Een bruid behoort haar Man toe, daarvoor heeft zij zich rein bewaard. Een hoer heeft haar lichaam aan iedereen weggegeven, maar ze behoort niemand echt toe.

Ook in de omschrijving van de beide steden komt het tegenbeeld naar voren. Als het oordeel over Babylon wordt uitgesproken dan worden er allerlei mooie dingen genoemd die er niet meer zullen zijn: *En geen stem van citerspellers en zangers, van fluitspelers of bazuinblazers zal meer in u gehoord worden, en niemand die enige kunst beoefent, zal meer in u gevonden worden, en geen geluid van de molen zal meer in u gehoord worden. En geen lamplicht zal meer in u schijnen, en geen stem van bruidegom en bruid zal meer in u gehoord worden....(18:22,23)* Maar bij de omschrijving van het Nieuwe Jeruzalem wordt juist uitgesproken dat de negatieve dingen er niet meer zullen zijn. We hebben net al gezegd dat de zee er niet meer zal zijn, maar ook andere negatieve dingen zullen ontbreken: *Hij zal alle tranen van de ogen afwissen, en de dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch geklaag, nocht moeite zal er meer zijn....*

Terwijl Johannes die nieuwe stad uit de hemel ziet neerdalen klinkt er een luide stem van een engel 'Zie de tent (SV tabernakel) van God is bij de mensen en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen zijn volken zijn en God zelf zal bij hen zijn (3).

Tot nog toe was de hemel de woonplaats van God en de aarde de woonplaats van de mensen. Nu komt de hemel als het ware naar de aarde, God komt bij mensen wonen. Het woordje tent of tabernakel wijst er op dat de belofte in het Oude Testament dat God onder zijn volk zou komen wonen nu definitief is geworden. Dat wat in het Oude Testament nog zeer kleinschalig was wordt nu wereldwijd. God zal bij hen zijn en zij zullen zijn volken zijn. God woonde in de oudtestamentische tijd in het heilige der heilige van de tabernakel en later in de tempel. Slechts één keer per jaar mocht de hogepriester daar binnenkomen om verzoening te doen voor zichzelf en voor het volk.

Toen Jezus op aarde kwam werd er van Hem gezegd dat Hij onder ons heeft gewoond. Letterlijk staat daar: Hij heeft onder ons getabernakeld, Hij heeft bij ons Zijn tent opgezet. Door onder ons te komen wonen en hier af te rekenen met de vijanden van de mens en de

schepping heeft Hij het mogelijk gemaakt dat er nu vrij toegang is. In het Nieuw Jeruzalem is zelfs geen tempel. Er is een vrije omgang met God, en die omgang is mogelijk gemaakt door de Here Jezus Christus. Hij heeft als de grote Hogepriester eens en voor altijd verzoening tot stand gebracht.

De stad is getooid als een bruid, die voor haar man versierd is. Er staat niet dat de bruid zichzelf heeft versierd, maar ze is versierd. De Here Jezus Christus heeft haar geheiligd, haar gereinigd, zodat Hij haar Zichzelf zou voorstellen, een gemeente die geen vlek of rimpel heeft, zodat zij heilig is en onberispelijk (Efeze 5:26,27). Hij heeft z'n gemeente bekleed met de kleren des heils en de mantel der gerechtigheid. Een lofgewaad in plaats van rouw!

Broeders, zusters, op deze nieuwjaarsmorgen kijken we samen het nieuwe jaar in. Mogelijk gunt God ons heel veel goeds in het nieuwe jaar. Daar mogen we om bidden en dat mogen we elkaar ook toewensen. Maar zolang dat moment niet is aangebroken dat de gouden stad neerdaalt op aarde, zullen er in ieder geval ver weg of dichtbij mensen te lijden hebben, te lijden aan deze oude wereld met al zijn gebrokenheid, met al zijn tranen. Zo lang die stad niet neerdaalt zullen er ook in het nieuwe jaar weer rampen plaatsvinden, mensen ziek worden, graven gedolven moeten worden, tranen van rouw gehuild worden, omdat de macht van de dood nog niet definitief voorbij is. Niet om het nieuwe jaar met een pessimistisch verhaal in te gaan, maar om vooral een realistisch verhaal te vertellen. Maar de toekomst die Johannes ons schetst in Openbaring 21 is ook zeer realistisch. Het gaat gebeuren! Goddank! Op de grote nieuwjaarsmorgen komt God bij ons wonen. Welk een uitzicht Bruidsgemeente.....

Broeders, zusters, we hebben een geweldig vooruitzicht. Misschien moeten we wel even onze tranen uit de ogen wrijven en verder kijken naar die grote morgen die gaat aanbreken als Christus komt.

Ik weet niet of het wel zo zinvol is om goede voornemens te hebben. Meestal wordt het niks met ons. Het blijft meestal in goede bedoelingen hangen. Of ben ik de enige? 😊

Maar we hebben wel hoop op een prachtige toekomst. En omdat dat zo is, doen we er goed aan om ook in 2020 de dingen te zoeken die boven zijn, waar Christus is, zittend aan de rechterhand van God. Dat heeft enerzijds te maken met prioriteiten. Staan we het toe dat alles wordt opgeslokt door de dingen van beneden, door alles wat hoort bij deze wereld, die uiteindelijk voorbij gaat, of kiezen we ervoor om ons op de dingen die boven zijn te

focussen en laten we dat blijken in de dingen waar we ons voor inspannen.

Maar behalve dat het met keuzes te maken heeft, heeft het ook zeker met troost te maken. Wie weet heeft van tranen, ziekte en rouw mag weten dat dit niet het één en al is. Deze wereld is tijdelijk en zelfs ons lijden en verdriet is tijdelijk. Zonder dit te willen relativieren, er komt een nieuwe tijd. Om met Paul Blokhuis te spreken: er komt een weerzien, een reünie. Laten we daarom de verwachting van Zijn wederkomst levend houden. En hoe doe je dat? De apostel Petrus zegt dat mooi in zijn tweede brief (2 Petrus 3:11-13):

Als deze dingen dus allemaal vergaan, hoedanig behoort u dan te zijn in heilige levenswandel en in godsvrucht; u, die de komst van de dag van God verwacht en daarnaar verlangt, de dag waarop de hemelen door vuur aangestoken zullen vergaan en de elementen brandend zullen wegsmelten. Maar wij verwachten, overeenkomstig Zijn belofte, nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, waar gerechtigheid woont. Daarom geliefden, terwijl u deze dingen verwacht, beijver u om onbevlekt en smetteloos door Hem bevonden te worden in vrede.

Misschien toch een goed voornemen voor het nieuwe jaar. We strekken ons uit naar een heilig, godvruchtig leven, in liefde en in verbondenheid met elkaar. Met oog voor elkaars verdriet, maar ook met het oog omhoog. Want de dag komt dan is het moment daar:

dan wordt het letterlijk de hemel op aarde.

AMEN

December 2019

G.P. Hartkamp

Wapenveld